

## การรับรู้ของประชาชนต่อนโยบายการกระจายอำนาจของพรรคก้าวไกล ในการเลือกตั้งทั่วไป ปี 2566

### Public Perception of the Decentralization Policy of the Move Forward Party in the 2023 General Election

ชนะทัสน์ นาคจัน<sup>1</sup>, กานต์ บุญศิริ<sup>2</sup>, วิทยาธร ท่อแก้ว<sup>3</sup>, กุลธิดา ธรรมวิวัฒน์<sup>4</sup>

สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช<sup>123</sup>

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี<sup>4</sup>

Chanatus Nakjan<sup>1</sup>, Karn Boonsiri<sup>2</sup>, Wittayathorn Thokeaw<sup>3</sup>, Kuntida Thamwipat<sup>4</sup>

School of Communication Arts, Sukhothai Thammathirat Open University<sup>123</sup>

Faculty of Industrial Education and Technology, King Mongkut's University of Technology

Thonburi<sup>4</sup>

Corresponding Author E-mail: chanatus.n@gmail.com

(Received: 29 October, 2025 ; Edit: 28 February, 2026; accepted: 28 February, 2026)

#### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ต่อนโยบายการกระจายอำนาจของพรรคก้าวไกล และวิเคราะห์ว่าลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ มีผลต่อระดับการรับรู้ นโยบายหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามคือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยใช้สถิติ One-Way ANOVA ในการทดสอบสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญ .05

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการรับรู้ของประชาชนต่อนโยบายการกระจายอำนาจของพรรคก้าวไกลอยู่ในระดับปานกลาง (2.91) นโยบายที่มีระดับการรับรู้สูงที่สุดคือ นโยบายให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด
2. เมื่อวิเคราะห์ระดับการรับรู้ของประชาชนตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการรับรู้ได้แก่ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ กลุ่มอายุ 28–32 และ 43–47 ปี กลุ่มผู้มีการศึกษาสูง ข้าราชการ และผู้มีรายได้สูง มีระดับการรับรู้มากที่สุด ดังนั้นการสื่อสารเรื่องกระจายอำนาจจะเกิดประสิทธิภาพได้เมื่อประชาชนเข้าใจนโยบายและมีส่วนร่วมทางการเมือง รวมทั้งการรับรู้และการมีส่วนร่วมเป็นผลจากการสื่อสารและบริบททางสังคม ในขณะที่เพศไม่มีผลต่อระดับการรับรู้ต่อนโยบายการกระจายอำนาจ
3. พรรคการเมืองควรพัฒนากลยุทธ์การสื่อสารเฉพาะกลุ่ม และส่งเสริมการสื่อสารแบบสองทางเพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการขับเคลื่อนนโยบายการกระจายอำนาจอย่างยั่งยืน

**คำสำคัญ:** การรับรู้ นโยบาย, นโยบายการกระจายอำนาจ, พรรคก้าวไกล

## Abstract

This study aims to examine the level of public awareness regarding the Move Forward Party's decentralization policies and to analyze whether demographic factors—namely gender, age, education, occupation, and income—affect the level of policy awareness. The sample consisted of eligible voters who responded to the questionnaire. A one-way ANOVA was employed to test the hypotheses at a significance level of .05.

The research findings reveal that:

1. The public's level of awareness regarding the decentralization policies of the Move Forward Party is moderate, with an average score of 2.91. The policy with the highest level of awareness is the proposal to hold gubernatorial elections in all provinces.

2. Analyzing the public's awareness levels by demographic characteristics, factors influencing awareness include age, education, occupation, and income. The groups with the highest levels of awareness are individuals aged 28–32 and 43–47, those with higher education levels, government officials, and those with high incomes. Effective communication about decentralization policies can be achieved when the public comprehends the policies and actively participates in political processes. Awareness and participation are influenced by communication strategies and social contexts, while gender does not appear to have an impact on awareness levels.

3. Political parties should develop targeted communication strategies and promote two-way communication to enhance public participation in driving sustainable decentralization policies.

**Keywords:** Policy Perception; Decentralization Policy; Move Forward Party

## ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การกระจายอำนาจถือเป็นประเด็นสำคัญในการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการภาครัฐของไทยมาอย่างยาวนาน เนื่องจากสะท้อนถึงการปรับโครงสร้างอำนาจรัฐเพื่อเพิ่มความร่วมมือของท้องถิ่นและประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเลือกตั้งทั่วไป ปี 2566 พรรคก้าวไกลได้เสนอ “นโยบายการกระจายอำนาจ” เพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในการเมืองไทย ซึ่งประกอบด้วย 13 นโยบายย่อย เช่น การปฏิรูประบบท้องถิ่น การกระจายงบประมาณ การเพิ่มอำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของประชาชน

ในมิติของการสื่อสารทางการเมือง (Political Communication) การนำเสนอแนวนโยบายดังกล่าวต่อประชาชนมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการที่นโยบายจะถูกขับเคลื่อนต่อไปได้นั้นขึ้นอยู่กับ “ระดับการรับรู้” และ “การยอมรับ” ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หากประชาชนมีความเข้าใจและรับรู้ในนโยบายอย่างชัดเจน ย่อมเพิ่มโอกาสในการสนับสนุนพรรคการเมืองและก่อให้เกิดความชอบธรรมต่อการดำเนินนโยบาย

อย่างไรก็ตาม ระดับการรับรู้ของประชาชนต่อการสื่อสารนโยบายอาจแตกต่างกันไปตามลักษณะประชากรศาสตร์ เช่น เพศ อายุ การศึกษา รายได้ และอาชีพ งานวิจัยด้านการสื่อสารทางการเมืองจำนวนมากพบว่า

ปัจจัยเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการตีความและการให้ความสำคัญกับนโยบายต่าง ๆ แต่ในกรณีของนโยบายการกระจายอำนาจของพรรคก้าวไกล ยังไม่มีการศึกษาเชิงประจักษ์อย่างเป็นระบบ

ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงมุ่งวิเคราะห์ระดับการรับรู้ของประชาชนต่อนโยบายการกระจายอำนาจทั้ง 13 นโยบายของพรรคก้าวไกล และศึกษาว่าปัจจัยทางประชากรศาสตร์มีผลต่อระดับการรับรู้ได้อย่างไร เพื่อสร้างองค์ความรู้เชิงประจักษ์ด้านการสื่อสารนโยบายการเมือง และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการออกแบบกลยุทธ์การสื่อสารของพรรคการเมืองในอนาคต

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ของประชาชนต่อนโยบายการกระจายอำนาจของพรรคก้าวไกล
2. เพื่อวิเคราะห์ระดับการรับรู้ของประชาชนตามลักษณะทางประชากรศาสตร์
3. เพื่อนำเสนอกลยุทธ์การสื่อสารเพื่อยกระดับการรับรู้ต่อนโยบายการกระจายอำนาจ

### วิธีดำเนินการวิจัย

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษา คือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยเป็นการทั่วไป พ.ศ. 2566 จัดขึ้นในวันที่ 14 พฤษภาคม 2566 จำนวน 52,287,045 คน

กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ซึ่งเป็นวิธีการที่ช่วยให้ประชากรแต่ละคนมีโอกาสถูกเลือกอย่างเท่าเทียมกัน ขนาดกลุ่มตัวอย่างกำหนดตามสูตรการคำนวณของ Yamane (Yamane, 1973) โดยใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% และกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนในการเก็บตัวอย่างร้อยละ 5 ขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำที่เหมาะสมอยู่ที่ 400 ตัวอย่าง ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างได้รับการคัดเลือกให้มีความหลากหลายเพื่อสะท้อนโครงสร้างของประชากรในมิติต่าง ๆ เช่น เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ เพื่อให้ผลการวิจัยมีความแม่นยำและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

#### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยใช้แบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากร ส่วนที่ 2 การรับรู้ของประชาชนต่อนโยบายการกระจายอำนาจ

#### การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การทดสอบคุณภาพของแบบสอบถามที่ใช้ในงานวิจัยนี้เป็นการทดสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Validity) ด้วยค่า Index of Item Objective Congruence (IOC) ด้วยการให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการสื่อสารทางการเมืองทำการตรวจสอบ โดยพิจารณาข้อคำถามดังต่อไปนี้

ให้คะแนน +1 หากแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 หากไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 หากแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

ค่า IOC ที่คำนวณได้จากสมการข้างต้นจะมีค่าอยู่ในช่วงระหว่าง 0.00 - 1.00 ซึ่งสามารถจำแนกรายละเอียดของเกณฑ์การพิจารณาได้ดังนี้

1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC น้อยกว่า 0.5 แสดงว่า ข้อคำถามต้องได้รับการปรับปรุง

2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ระหว่าง 0.5-1.0 แสดงว่า ข้อคำถามมีความเที่ยงตรงและสามารถนำไปใช้ได้ เมื่อเครื่องมือได้รับการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จะทำให้เครื่องมือสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างสมบูรณ์ ครบถ้วนและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในงานวิจัย

#### การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านสองช่องทาง ได้แก่ แบบสอบถามออนไลน์และแบบสอบถามออนไลน์ผ่าน Google Form ช่วงเวลาในการเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือน สิงหาคม – ตุลาคม 2567 พื้นที่การเก็บข้อมูลออนไลน์ในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ส่วนแบบสอบถามออนไลน์ไม่ได้จำกัดพื้นที่แต่มีการตรวจสอบเพื่อป้องกันการตอบซ้ำและจำกัดสิทธิ์การตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งครั้งต่อหนึ่งบัญชี และมีการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ เช่นการคัดกรองคำตอบที่ไม่ครบถ้วนหรือผิดเงื่อนไข

#### การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เช่น ค่าเฉลี่ย และใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) ได้แก่ One-Way ANOVA (เปรียบเทียบตามประชากรศาสตร์) เพื่อตรวจสอบความแตกต่างของระดับการรับรู้ตามปัจจัยประชากรศาสตร์ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ค่าถามระดับการรับรู้จะเก็บข้อมูลด้วยการใช้ Likert Scale ในการสอบถาม โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับคือ ระดับที่ 1 ไม่ทราบ ระดับที่ 2 ทราบน้อย ระดับที่ 3 ทราบปานกลาง ระดับที่ 4 ทราบมาก และระดับที่ 5 ทราบมากที่สุด และนำมาหาค่าเฉลี่ย โดยแบ่งค่าเฉลี่ยออกเป็น 3 ระดับ โดยแบ่งช่วงคะแนนเท่า ๆ กัน ตามแนวปฏิบัตินิยมในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยถ้าค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 – 2.33 ระดับการรับรู้ต่ำ 2.34 – 3.67 ระดับการรับรู้ปานกลาง 3.68 – 5.00 ระดับการรับรู้สูง

#### ผลการวิจัย

ระดับการรับรู้ของประชาชนต่อนโยบายการกระจายอำนาจของพรรคก้าวไกล แบบสอบถามส่วนนี้เป็นคำถามที่วัดระดับการรับรู้ของประชาชนที่มีต่อนโยบายการกระจายอำนาจทั้ง 13 นโยบาย ระดับการรับรู้แบ่งออกเป็น 5 ระดับคือ ระดับที่ 1 ไม่ทราบ ระดับที่ 2 ทราบน้อย ระดับที่ 3 ทราบปานกลาง ระดับที่ 4 ทราบมาก และระดับที่ 5 ทราบมากที่สุด รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละการรับรู้ของประชาชนต่อนโยบายการกระจายอำนาจ

| นโยบายการกระจายอำนาจ                           | ระดับการรับรู้ของประชาชน |              |               |               |               |
|------------------------------------------------|--------------------------|--------------|---------------|---------------|---------------|
|                                                | ไม่ทราบ                  | ทราบน้อย     | ทราบปานกลาง   | ทราบมาก       | ทราบมากที่สุด |
| 1. มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด | 42<br>10.5%              | 47<br>11.75% | 133<br>33.25% | 110<br>27.50% | 68<br>17%     |
| 2. มีการจัดทำประชามติยกเลิกการส่วย             | 85<br>21.25%             | 114<br>28.5% | 138<br>34.5%  | 43<br>10.75%  | 20<br>5%      |
| 3. ข้าราชการทุกสังกัด ศักดิ์และสิทธิเท่ากัน    | 41                       | 88           | 162           | 67            | 42            |

| นโยบายการกระจายอำนาจ                                                  | ระดับการรับรู้ของประชาชน |          |             |         |               |
|-----------------------------------------------------------------------|--------------------------|----------|-------------|---------|---------------|
|                                                                       | ไม่ทราบ                  | ทราบน้อย | ทราบปานกลาง | ทราบมาก | ทราบมากที่สุด |
| โยกย้ายเพื่อความก้าวหน้าได้                                           | 10.25%                   | 22%      | 40.5%       | 16.75%  | 10.5%         |
| 4. มีการเลือกตั้งนายกเขต ทุกเขตใน กทม.                                | 49                       | 73       | 127         | 103     | 48            |
|                                                                       | 12.25%                   | 18.25%   | 31.75%      | 25.75%  | 12%           |
| 5. เพิ่มงบประมาณของท้องถิ่น                                           | 54                       | 76       | 135         | 93      | 42            |
|                                                                       | 13.5%                    | 19%      | 33.75%      | 23.25%  | 10.5%         |
| 6. เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นมีช่องทางหารายได้ใหม่                          | 41                       | 90       | 153         | 82      | 34            |
|                                                                       | 10.25%                   | 22.5%    | 38.25%      | 20.5%   | 8.5%          |
| 7. ปรับสูตรกระจายงบให้เป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่         | 38                       | 87       | 171         | 72      | 32            |
|                                                                       | 9.5%                     | 21.75%   | 42.75%      | 18%     | 8%            |
| 8. ท้องถิ่นจัดทำบริการสาธารณะได้ทั้งยกเว้นทหาร ศาล เงินตรา ต่างประเทศ | 49                       | 115      | 146         | 69      | 21            |
|                                                                       | 12.25%                   | 28.75%   | 36.5%       | 17.25%  | 5.25%         |
| 9. ถ่ายโอนอำนาจให้ท้องถิ่น เช่น ถนน แห่ลงน้ำ ขนส่ง สิ่งแวดล้อม)       | 51                       | 116      | 137         | 74      | 22            |
|                                                                       | 12.75%                   | 29%      | 34.25%      | 18.5%   | 5.5%          |
| 10. ยกเลิกกฎระเบียบและคำสั่ง คสช.                                     | 56                       | 107      | 130         | 63      | 44            |
|                                                                       | 14%                      | 26.75%   | 32.5%       | 15.75%  | 11%           |
| 11. ท้องถิ่นโปร่งใส เปิดเผยข้อมูลงบทุกบาทจัดซื้อจัดจ้างทุกขั้นตอน     | 48                       | 78       | 152         | 72      | 50            |
|                                                                       | 12%                      | 19.5%    | 38%         | 18%     | 12.5%         |
| 12. ในการประชุมสภาพลเมือง ทุกคนมีส่วนร่วมทุกท้องถิ่น ทุกไตรมาส        | 44                       | 106      | 145         | 64      | 41            |
|                                                                       | 11%                      | 26.5%    | 36.25%      | 16%     | 10.25%        |
| 13. ประชาชนสามารถเข้าซื้อออนไลน์เพื่อเสนอโครงการ ถอดถอนท้องถิ่นได้    | 51                       | 78       | 141         | 78      | 52            |
|                                                                       | 12.75%                   | 19.5%    | 35.25%      | 19.5%   | 13%           |

จากข้อมูลตารางที่ 1 นำมาหาค่าเฉลี่ยของการรับรู้แต่ละนโยบาย โดยแบ่งค่าเฉลี่ยออกเป็น 3 ระดับ คือ  
 ระดับค่าเฉลี่ย 1.00 – 2.33 ความหมาย ระดับการรับรู้ต่ำ  
 ระดับค่าเฉลี่ย 2.34 – 3.67 ความหมาย ระดับการรับรู้ปานกลาง  
 ระดับค่าเฉลี่ย 3.68 – 5.00 ความหมาย ระดับการรับรู้สูง

ผลการคำนวณพบว่า ค่าเฉลี่ยการรับรู้นโยบายการกระจายอำนาจรวมทั้งหมด 13 นโยบาย มีค่าเท่ากับ 2.91 หมายความว่าประชาชนมีการรับรู้ในระดับปานกลาง โดยนโยบายที่มีค่าเฉลี่ยของระดับการรับรู้สูงที่สุด 5 อันดับแรกได้แก่ อันดับที่ 1 มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด ค่าเฉลี่ย 3.29 อันดับที่ 2 นโยบายมีการเลือกตั้งนายกเขต ทุกเขตใน กทม. ค่าเฉลี่ย 3.07 อันดับที่ 3 นโยบายประชาชนสามารถเข้าซื้อออนไลน์เพื่อเสนอโครงการ - ข้อบัญญัติ ถอดถอนท้องถิ่นได้ ค่าเฉลี่ย 3.01 อันดับที่ 4 นโยบายท้องถิ่นโปร่งใส เปิดเผยข้อมูลงบทุกบาท

จัดซื้อจัดจ้างทุกขั้นตอน ค่าเฉลี่ย 3.00 และอันดับ 5 นโยบายเพิ่มงบประมาณของท้องถิ่น ค่าเฉลี่ย 2.98 รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยการรับรู้ของประชาชนต่อนโยบายการกระจายอำนาจของพรคก้าวไกล

| นโยบายการกระจายอำนาจ                                                                                      | ค่าเฉลี่ย | ระดับการรับรู้ |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|----------------|
| 1. มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด                                                            | 3.29      | ปานกลาง        |
| 2. ทำประชามติยกเลิกการส่วนภูมิภาค ไม่มีใครตกงาน เสียประโยชน์                                              | 2.50      | ปานกลาง        |
| 3. ข้าราชการทุกสังกัด ศักดิ์และสิทธิเท่ากัน สามารถโยกย้ายเพื่อความก้าวหน้าได้                             | 2.95      | ปานกลาง        |
| 4. มีการเลือกตั้งนายกเขต ทุกเขตใน กทม.                                                                    | 3.07      | ปานกลาง        |
| 5. เพิ่มงบประมาณของท้องถิ่น                                                                               | 2.98      | ปานกลาง        |
| 6. เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นมีช่องทางหารายได้ใหม่                                                              | 2.95      | ปานกลาง        |
| 7. ปรับสูตรกระจายงบให้เป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่                                             | 2.93      | ปานกลาง        |
| 8. ท้องถิ่นจัดทำบริการสาธารณะได้ทั้งหมด ยกเว้น ทหาร ศาล เงินตรา การต่างประเทศ                             | 2.75      | ปานกลาง        |
| 9. ถ่ายโอนอำนาจให้ท้องถิ่น (ถนน คูคลอง แหล่งน้ำ ขนส่ง สิ่งแวดล้อม พิสจุน ที่ดิน โรงงาน โรงแรม สถานบริการ) | 2.75      | ปานกลาง        |
| 10. ยกเลิกกฎระเบียบและคำสั่ง คสช. ที่ล็อกคอ ล้างลูกท้องถิ่น                                               | 2.83      | ปานกลาง        |
| 11. ท้องถิ่นโปร่งใส เปิดเผยข้อมูลลงทุกบาท จัดซื้อจัดจ้างทุกขั้นตอน                                        | 3.00      | ปานกลาง        |
| 12. ในการประชุมสภาพลเมือง ทุกคนมีส่วนร่วม ทุกท้องถิ่น ทุกไตรมาส                                           | 2.88      | ปานกลาง        |
| 13. ประชาชนสามารถเข้าซื้อออนไลน์เพื่อเสนอโครงการ - ข้อบัญญัติ ถอดถอนท้องถิ่นได้                           | 3.01      | ปานกลาง        |
| ระดับค่าเฉลี่ยรวม                                                                                         | 2.91      | ปานกลาง        |

ผู้วิจัยได้นำค่าเฉลี่ยการรับรู้ของประชาชนต่อนโยบายการกระจายอำนาจทั้ง 13 นโยบายมาจำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ เพื่อทดสอบสมมติฐานว่าปัจจัยด้านลักษณะประชากรศาสตร์มีผลต่อระดับการรับรู้ของนโยบายการกระจายอำนาจหรือไม่ ซึ่งการวิเคราะห์ส่วนนี้ใช้ ANOVA ในการทดสอบที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยผู้วิจัยตั้งสมมติฐานว่า

H0: ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ไม่มีผลต่อระดับการรับรู้นโยบายการกระจายอำนาจ

H1: ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์มีผลต่อระดับการรับรู้นโยบายการกระจายอำนาจ

ลักษณะประชากรศาสตร์ใดที่มีค่า P-value มากกว่า 0.05 จะยอมรับสมมติฐาน H0 ว่าปัจจัยนั้นไม่มีผลต่อระดับการรับรู้นโยบายการกระจายอำนาจ ถ้าค่า P-value น้อยกว่า 0.05 จะปฏิเสธสมมติฐาน H0 คือ ปัจจัยนั้นมีผลต่อการรับรู้นโยบายการกระจายอำนาจ

ผลการทดสอบระดับการรับรู้นโยบายการกระจายอำนาจเป็นดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบ ANOVA ของลักษณะประชากร

| ลั ก ษ ณะ<br>ประชากร | SS<br>(Sum of Squares) | MS<br>(Mean Square) | F (F-ratio) | P-value  |
|----------------------|------------------------|---------------------|-------------|----------|
| เพศ                  | 0.641                  | 0.321               | 2.51        | 0.096    |
| อายุ                 | 44.556                 | 4.456               | 23.04       | 1.76E-24 |
| การศึกษา             | 33.596                 | 5.599               | 45.91       | 1.71E-24 |
| อาชีพ                | 9.878                  | 1.098               | 5.69        | 1.50E-06 |
| รายได้               | 8.201                  | 1.172               | 10.05       | 2.26E-09 |

จากตารางที่ 3 เพศ มีค่า P-value = 0.096 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 หมายความว่า เพศ ไม่มีผลต่อระดับการรับรู้นโยบายการกระจายอำนาจ โดยเพศชายมีค่าเฉลี่ยการรับรู้เท่ากับ 2.90 ใกล้เคียงกับเพศหญิงที่มีค่าเฉลี่ยการรับรู้เท่ากับ 2.93 ไม่ระบุเพศมีค่าเฉลี่ยการรับรู้เท่ากับ 2.64 สรุปได้ว่าเพศไม่มีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อระดับการรับรู้ นโยบายการกระจายอำนาจทั้ง 13 นโยบาย ผลการวิเคราะห์สะท้อนให้เห็นแนวโน้มว่ากลุ่มผู้ตอบที่ไม่ระบุเพศมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่ากลุ่มชายและหญิง และมีความแปรปรวนสูงกว่า ซึ่งอาจบ่งชี้ถึงความหลากหลายหรือความไม่มั่นใจในการตอบสนองของกลุ่มนี้ ทั้งนี้ จำเป็นต้องศึกษาเชิงลึกเพิ่มเติมเพื่ออธิบายลักษณะดังกล่าว

อายุ มีค่า P-value = 1.76E-24 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 ดังนั้นอายุเป็นตัวแปรที่มีผลต่อการรับรู้ นโยบายการกระจายอำนาจทั้ง 13 นโยบาย โดยกลุ่มอายุ 28 - 32 และ 43 - 47 มีค่าเฉลี่ยการรับรู้สูงสุด (ค่าเฉลี่ยมากกว่า 3.0) ในขณะที่กลุ่มอายุตั้งแต่ 58 ปีขึ้นไปมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด (ค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 1.5) ค่าเฉลี่ยดังกล่าวสะท้อนถึงความแตกต่างภายในกลุ่มอย่างมาก ผลลัพธ์นี้ชี้ว่าอายุเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับการรับรู้ นโยบาย และควรมีการสื่อสารนโยบายให้เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มอายุเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการรับรู้

การศึกษา มีค่า P-value = 1.71E-24 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 ดังนั้นค่าเฉลี่ยของระดับการศึกษามีผลต่อการรับรู้ นโยบายการกระจายอำนาจทั้ง 13 นโยบาย โดยกลุ่มผู้ที่มีการศึกษาสูงสุดมีระดับการรับรู้สูงสุด (3.10) ขณะที่กลุ่มที่มีการศึกษาน้อยสุดมีระดับการรับรู้ต่ำที่สุด (1.15) ผลลัพธ์สะท้อนถึงบทบาทของการศึกษาในฐานะปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการรับรู้และการตีความนโยบาย อีกทั้งยังแสดงให้เห็นความแตกต่างภายในกลุ่ม โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีระดับการศึกษานกลางซึ่งมีความหลากหลายของการรับรู้มากกว่ากลุ่มอื่น ๆ

อาชีพ มีค่า P-value = 1.50E-06 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 ดังนั้นค่าเฉลี่ยของอาชีพมีผลต่อการรับรู้ นโยบายการกระจายอำนาจทั้ง 13 นโยบาย โดยกลุ่มที่รับราชการ มีค่าเฉลี่ยการรับรู้สูงสุด (3.14) ในขณะที่กลุ่มเกษียณและเกษตรกร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด (2.23 และ 2.35 ตามลำดับ) นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มอาชีพบางกลุ่มมีความเห็นที่หลากหลาย (เช่น เกษียณ) ในขณะที่บางกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันมากกว่า (เช่น ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว) ผลลัพธ์นี้ชี้ให้เห็นว่าอาชีพเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อระดับการรับรู้ นโยบาย และแนะนำให้ปรับกลยุทธ์การสื่อสารนโยบายตามลักษณะอาชีพ

รายได้ มีค่า P-value = 2.26E-09 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่ารายได้มีผลต่อระดับการรับรู้ นโยบายทั้ง 13 เรื่องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ( $F(7,96) = 10.05, p < .001$ ) โดยกลุ่มรายได้สูงสุดมีระดับการรับรู้สูง

ที่สุด (3.66) ขณะที่กลุ่มรายได้ต่ำกว่ามีระดับการรับรู้ต่ำกว่า (2.69–2.79) สะท้อนให้เห็นถึงบทบาทของรายได้ที่แตกต่างกันต่อการเข้าถึง การตีความ และการให้ความสำคัญกับนโยบาย

## อภิปรายผลการวิจัย

### 1. ระดับการรับรู้ของประชาชนต่อนโยบายการกระจายอำนาจของพรรคก้าวไกล

ระดับการรับรู้ของประชาชนต่อนโยบายการกระจายอำนาจของพรรคก้าวไกลอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 2.91) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าประชาชนมีความเข้าใจนโยบายในระดับที่ยังไม่สูงมากนัก โดยเมื่อพิจารณาการรับรู้ของประชาชนต่อนโยบายแต่ละด้าน พบว่านโยบายที่ประชาชนมีการรับรู้สูงที่สุดคือ นโยบาย "มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด" (ค่าเฉลี่ย 3.29) ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง สะท้อนถึงความสนใจที่ประชาชนมีต่อการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับท้องถิ่น

นอกจากนี้ นโยบายที่ได้รับการรับรู้สูงในลำดับถัดมาคือ นโยบาย "มีการเลือกตั้งนายกเทศทุกเขตในกรุงเทพมหานคร" (ค่าเฉลี่ย 3.07) และนโยบาย "ประชาชนสามารถเข้าซื้อออนไลน์เพื่อเสนอโครงการ-ข้อบัญญัติหรือถอดถอนผู้บริหารท้องถิ่นได้" (ค่าเฉลี่ย 3.01) ทั้งสองนโยบายนี้เน้นไปที่การกระจายอำนาจและการเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งสะท้อนถึงความต้องการของประชาชนในการมีบทบาทโดยตรงในกระบวนการบริหารงานท้องถิ่น

อย่างไรก็ตาม นโยบายที่มีระดับการรับรู้ต่ำ ได้แก่ นโยบาย "มีการจัดทำประชามติยกเลิกการส่วนภูมิภาค ไม่มีใครตักงานหรือเสียประโยชน์" (ค่าเฉลี่ย 2.50) และ "ท้องถิ่นจัดทำบริการสาธารณะได้ทั้งหมด ยกเว้นด้านทหาร ศาล เงินตรา และการต่างประเทศ" (ค่าเฉลี่ย 2.75) ผลดังกล่าวอาจสะท้อนถึงความซับซ้อนของเนื้อหาในนโยบาย หรืออาจเกิดจากการขาดการสื่อสารที่ชัดเจนและตรงประเด็นต่อประชาชน

การที่ระดับการรับรู้ของประชาชนต่อนโยบายส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง อาจเกิดจากปัจจัยหลายประการ เช่น การสื่อสารนโยบายที่ยังไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มประชากร การขาดข้อมูลที่เพียงพอ หรือข้อจำกัดทางด้านการเข้าถึงข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า การสร้างความรู้ความเข้าใจในนโยบายสาธารณะจำเป็นต้องอาศัยการสื่อสารเชิงรุกและการสร้างความตระหนักในวงกว้าง

### 2. วิเคราะห์ระดับการรับรู้ของประชาชนตามลักษณะทางประชากรศาสตร์

เพศกับระดับการรับรู้ต่อนโยบายการกระจายอำนาจ ผลการศึกษาพบว่า เพศ ไม่มีผลต่อระดับการรับรู้ต่อนโยบายการกระจายอำนาจ สะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มของสังคมไทยในยุคดิจิทัลที่โอกาสในการเข้าถึงข้อมูลทางการเมืองของชายและหญิงมีความเท่าเทียมกันมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Verba, Scholzman และ Brady (1995) ที่เสนอว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองมิได้ขึ้นอยู่กับเพศ แต่ขึ้นอยู่กับทรัพยากรและโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ผลนี้สอดคล้องกับงานของ นันทนา นันทโรภาส (2557) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าชายและหญิงมีรูปแบบการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากสื่อสังคมออนไลน์เปิดโอกาสให้ทุกเพศมีสิทธิเสรีภาพในการรับรู้และแสดงความคิดเห็นได้อย่างเท่าเทียม อย่างไรก็ตามกลุ่มที่ไม่ระบุเพศมีระดับการรับรู้ต่ำกว่าและมีความแปรปรวนสูง ซึ่งอาจอธิบายได้ด้วยทฤษฎีการสื่อสารของ Shannon & Weaver (1949) ที่ชี้ให้เห็นถึง "อุปสรรคของการสื่อสาร" (Noise) ซึ่งในบริบทนี้อาจหมายถึงความไม่มั่นใจในการแสดงตัวตนทางการเมืองหรือความกังวลเรื่องอคติทางสังคม

อายุและระดับการรับรู้นโยบาย ผลการศึกษาพบว่าอายุมีผลต่อระดับการรับรู้อย่างมีนัยสำคัญ โดยกลุ่มอายุ 28–32 และ 43–47 ปี มีระดับการรับรู้สูงที่สุด สามารถอธิบายได้ตาม McGuire's Communication–Persuasion Model (1985) ว่าการสื่อสารนโยบายจะมีประสิทธิภาพสูงสุดเมื่อผู้รับสารมีความสามารถในการรับรู้และตีความสารได้ดี กลุ่มวัยทำงานและวัยกลางคนจึงมีความตื่นตัวทางการเมืองสูงกว่า ผลนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Castells (2009) ในหนังสือ *Communication Power* ซึ่งอธิบายว่าการสื่อสารทางการเมืองในสังคมเครือข่าย (Network Society) ทำให้กลุ่มวัยทำงานสามารถมีส่วนร่วมและรับรู้ข้อมูลเชิงนโยบายผ่านสื่อดิจิทัลได้มากกว่าเดิม ขณะเดียวกันกลุ่มผู้สูงอายุที่มีความคุ้นเคยกับสื่อดั้งเดิมมีระดับการรับรู้ต่ำกว่า เนื่องจากข้อจำกัดทางเทคโนโลยีและพฤติกรรมการใช้สื่อ

การศึกษาและระดับการรับรู้นโยบาย ระดับการศึกษาที่มีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อการรับรู้นโยบาย โดยกลุ่มที่มีการศึกษาสูงสุดมีระดับการรับรู้มากที่สุด ผลนี้สอดคล้องกับ Oates (1972) และ Rondinelli & Cheema (1983) ที่อธิบายว่า การกระจายอำนาจจะเกิดประสิทธิภาพได้ก็ต่อเมื่อประชาชนมีความเข้าใจในโครงสร้างและหลักการของนโยบายการบริหารท้องถิ่น ในเชิงพฤติกรรมผู้รับสาร ผลนี้ยังสามารถอธิบายได้ด้วย Selective Perception Theory (Klapper, 1960) ซึ่งระบุว่าผู้มีการศึกษาสูงมักเลือกเสพสื่อที่ตรงกับความสนใจและสามารถวิเคราะห์เชิงเหตุผลได้ดีกว่า ผลดังกล่าวสอดคล้องกับงานของ ธนัฒน์พัทธ์ อิทธิพัทธ์อเนก (2563) ที่พบว่าผู้มีการศึกษาสูงมักติดตามนโยบายของพรรคการเมืองผ่านสื่อออนไลน์และเข้าใจประเด็นเชิงนโยบายเชิงลึกมากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาต่ำ

อาชีพกับระดับการรับรู้นโยบาย ผลการศึกษาชี้ว่าอาชีพมีผลอย่างมีนัยสำคัญ โดยกลุ่มข้าราชการมีระดับการรับรู้สูงสุดในขณะที่เกษตรกรและผู้เกษียณมีระดับการรับรู้ต่ำที่สุด ซึ่งสามารถอธิบายได้ด้วย Agenda Setting Theory (McCombs & Shaw, 1972) ที่ระบุว่าสื่อมีอิทธิพลต่อการกำหนดประเด็นที่ประชาชนเห็นว่าสำคัญ หากสื่อหรือนโยบายของพรรคก้าวไกลนำเสนอประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ “การบริหารราชการ” มากกว่าภาคเกษตร ก็อาจทำให้กลุ่มข้าราชการมีระดับการรับรู้สูงกว่า ผลนี้ยังสอดคล้องกับ Rondinelli & Cheema (1983) ที่เน้นว่าการกระจายอำนาจต้องอาศัยความเข้าใจเชิงระบบของผู้ปฏิบัติงานในภาครัฐ ข้าราชการจึงเป็นกลุ่มที่มีความตระหนักและรับรู้ในนโยบายมากกว่า ทั้งนี้ การสื่อสารนโยบายที่เข้าถึงกลุ่มอาชีพเกษตรกรและผู้เกษียณยังคงมีข้อจำกัด ซึ่งควรส่งเสริมผ่าน “สื่อบุคคล” และ “สื่อกิจกรรม” ที่เหมาะสมกับบริบทท้องถิ่นมากกว่า

รายได้และระดับการรับรู้นโยบาย ผลการศึกษาชี้ว่า รายได้มีผลต่อระดับการรับรู้อย่างมีนัยสำคัญ โดยกลุ่มรายได้สูงมีการรับรู้มากที่สุด ซึ่งสามารถอธิบายได้ด้วยแนวคิด Digital Divide (Norris, 2001) ที่มองว่าความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจมีผลต่อความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มที่มีรายได้สูงจึงสามารถเข้าถึงสื่อดิจิทัลและข้อมูลทางการเมืองได้มากกว่า ผลนี้สอดคล้องกับ Civic Culture Theory (Almond & Verba, 1963) ที่เสนอว่ากลุ่มประชาชนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจมั่นคงจะมีลักษณะของวัฒนธรรมพลเมืองแบบมีส่วนร่วม (Participant Political Culture) ซึ่งช่วยเพิ่มการรับรู้และการติดตามนโยบายทางการเมืองได้ดีกว่ากลุ่มรายได้ต่ำ

### 3. กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อยกระดับการรับรู้นโยบายการกระจายอำนาจ

จากผลการศึกษา มีข้อเสนอแนะว่าพรรคการเมืองและผู้กำหนดนโยบายควรพัฒนากลยุทธ์การสื่อสารที่เฉพาะเจาะจงมากขึ้น โดยเน้นการสื่อสารที่เหมาะสมกับกลุ่มประชากรที่หลากหลาย เช่น การใช้สื่อที่เข้าถึงง่ายในแต่ละพื้นที่ การจัดกิจกรรมสาธารณะเพื่อสร้างความเข้าใจ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการกำหนดนโยบาย ทั้งนี้ การออกแบบกลยุทธ์การสื่อสารแบบสองทางที่เปิดโอกาสให้ประชาชนแสดง

ความคิดเห็นและซักถามข้อมูลเพิ่มเติม จะช่วยเสริมสร้างระดับการรับรู้และเพิ่มความเชื่อมั่นในนโยบายการกระจายอำนาจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

## ข้อเสนอแนะ

### 1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 พรรคการเมืองควรออกแบบ กลยุทธ์การสื่อสารแบบเฉพาะกลุ่ม (Targeted Communication Strategy) เพื่อให้เข้าถึงประชาชนในแต่ละกลุ่มประชากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น กลุ่มวัยทำงานและผู้มีการศึกษาสูงควรใช้ สื่อออนไลน์ เป็นช่องทางหลัก เช่น TikTok, X (Twitter) หรือ Facebook กลุ่มผู้สูงอายุและเกษตรกรควรใช้ สื่อบุคคลและกิจกรรมชุมชน เพื่อเพิ่มโอกาสการเข้าถึงและความเข้าใจในเนื้อหา นโยบาย

1.2 ส่งเสริมการสื่อสารแบบสองทาง (Two-way Communication) ระหว่างพรรคการเมืองกับประชาชน เพื่อให้ประชาชนสามารถสะท้อนความคิดเห็นต่อการออกแบบและการดำเนินนโยบายการกระจายอำนาจ

1.3 ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดทำ โครงการพัฒนาความรู้ทางการเมือง (Political Literacy) โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีรายได้และการศึกษาต่ำ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการวิเคราะห์และตีความนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

### 2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาประสิทธิภาพของช่องทางการสื่อสารนโยบายแต่ละประเภท (สื่อออนไลน์ สื่อบุคคล สื่อกิจกรรม) เพื่อระบุว่าช่องทางใดส่งผลต่อการรับรู้มากที่สุดในแต่ละกลุ่มประชากร

2.2 ควรดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึกหรือการสนทนากลุ่ม เพื่อวิเคราะห์เหตุผลเบื้องหลังของความแตกต่างในการรับรู้ระหว่างกลุ่มประชากร

2.3 ควรเปรียบเทียบการรับรู้นโยบายการกระจายอำนาจระหว่าง พรรคก้าวไกลกับพรรคการเมืองอื่น เพื่อให้เข้าใจกลยุทธ์การสื่อสารทางการเมืองที่มีประสิทธิภาพในบริบทของประเทศไทย

## เอกสารอ้างอิง

- Almond, G. A., & Verba, S. (1963). *The civic culture: Political attitudes and democracy in five nations*. Princeton University Press.
- Castells, M. (2009). *Communication power*. Oxford University Press.
- Klapper, J. T. (1960). *The effects of mass communication*. Free Press.
- McCombs, M. E., & Shaw, D. L. (1972). The agenda-setting function of mass media. *Public Opinion Quarterly*, 36(2), 176–187. <https://doi.org/10.1086/267990>
- McGuire, W. J. (1985). Attitudes and attitude change. In G. Lindzey & E. Aronson (Eds.), *The handbook of social psychology* (Vol. 2, pp. 233–346). Random House.
- Nanthana, N. (2014). *Political communication: Theory and and analysis*. Chulalongkorn University Press.

- Norris, P. (2001). *Digital divide: Civic engagement, information poverty, and the Internet worldwide*. Cambridge University Press.
- Oates, W. E. (1972). *Fiscal federalism*. Harcourt Brace Jovanovich.
- Rondinelli, D. A., & Cheema, G. S. (1983). *Decentralization and development: Policy implementation in developing countries*. Sage Publications.
- Shannon, C. E., & Weaver, W. (1949). *The mathematical theory of communication*. University of Illinois Press.
- Thanatphat Ittiphat-anek. (2020). *A comparative study of campaign approaches between Palang Pracharath Party and Future Forward Party in the 2019 general election, Chanthaburi Province, Election District 3* (Master's thesis, Thammasat University).
- Verba, S., Schlozman, K. L., & Brady, H. E. (1995). *Voice and equality: Civic voluntarism in American politics*. Harvard University Press.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). Harper and Row.